

////////////////////////////////////
**VERSTERKTE FASE 2 TER.: MAATREGELEN COVID-19 EN
VERMOEDEN COVID-19 IN INITIATIEVEN VAN BESCHUT
WONEN TOE TE PASSEN VANAF 17 MAART 2020**

Aandacht: deze maatregelen wijzigen permanent.

U vindt updates via:

- <https://www.zorg-en-gezondheid.be/uitbraak-coronavirus-covid-19>
- <https://www.zorg-en-gezondheid.be/corona-richtlijnen-voor-zorgprofessionals>

1. MAATREGELEN DIE VAN TOEPASSING ZIJN TOT EN MET 19 APRIL 2020 VOOR ALLE INITIATIEVEN VAN BESCHUT WONEN

1. Maatregelen m.b.t. hygiëne

- Duidelijk afficheren van de [algemene voorzorgsmaatregelen](#) in het aanloopadres en in de woongelegenheden die ter beschikking worden gesteld door het IBW (huisvestingscapaciteit):
 - Vermijd om handen te geven en bewaar 1,5m afstand. Bij contact met zorggebruikers ontsmet de handen.
 - **Hoest- en nieshygiëne:**
 - bedek bij snuiten, niezen of hoesten de neus en de mond met een papieren zakdoek
 - Gooi de zakdoek nadien in de vuilnisbak. Als je geen zakdoek hebt, hoest of niest dan in de elleboog (niet in je hand)
 - was na het hoesten of niezen de handen met water en vloeibare zeep. Gebruik papieren wegwerphanddoeken om de handen te drogen
- Zorg dat voldoende materiaal voorhanden is: o.a. vloeibare zeep, wegwerpzakdoeken, papieren handdoeken voor eenmalig gebruik, schoonmaakmiddelen, ontsmettingsmiddelen (chloor),...
Rationaliseer het gebruik van de meest schaarse producten, vermijd verspilling.
- Communiceer transparant naar personeel (ook poets- en administratief personeel,...), vrijwilligers, extern medisch en paramedisch personeel en bezoekers, andere partners in de zorg, over het belang en de toepassing van de algemene voorzorgsmaatregelen.

2. Maatregelen m.b.t. continuering dienstverlening bij begeleiding aan huis

- Het is van groot belang om de begeleiding aan personen met een psychische kwetsbaarheid zoveel mogelijk te garanderen. In het kader van de crisissituatie waarin we ons bevinden is het voor mensen met een psychische kwetsbaarheid belangrijk te kunnen blijven rekenen op de noodzakelijke begeleiding.
Er dient tevens vermeden worden dat door onvoldoende aanbod aan begeleiding, mensen met een psychische kwetsbaarheid aangemeld worden in spoeddiensten (vb. bij suicidale gedachten en/of gedrag).
- Bel voorafgaandelijk aan elk huisbezoek de betrokken zorggebruiker op en informeer naar zijn/haar gezondheidstoestand. Dat is het moment om een risico-inschatting te maken.
- Huisbezoeken worden in principe verdergezet. Hou wel rekening met de algemene hygiëne voorschriften (geen handen geven, 1,5 meter afstand bewaren,...).
- Plaatsbezoeken aan zorggebruikers die tot de risicogroep behoren (personen ouder dan 65 jaar, diabetici, personen met hart-, long- of nieraandoeningen, personen met een verzwakt immuunsysteem,...) kunnen gecontinueerd worden.
- Interne vergaderingen worden in principe verdergezet. Hou wel rekening met de algemene hygiëne voorschriften (geen handen geven, 1,5 meter afstand bewaren,...).
Indien mogelijk worden interne vergaderingen vervangen door elektronische vergaderingen (skype, Teams,...).
- Deelname aan niet-dringende en niet-noodzakelijke externe vergaderingen voor zorgverleners worden geannuleerd of in de mate van het mogelijk vervangen door elektronisch vergaderen.
- Laat zoveel mogelijk dezelfde begeleider langsgaan bij dezelfde zorggebruiker.
- Heb voldoende aandacht voor de onzekerheid over de gevolgen van het virus op de zorggebruiker. Deze kunnen immers aanleiding geven tot psychische problemen.
- Heb tevens aandacht voor het sociaal netwerk rondom de zorggebruiker: door de crisis kan dit netwerk snel krimpen.
- Elk teamlid van een begeleidersteam is, wanneer hij/zij op stap gaat naar zorggebruikers in de thuissituatie, voorzien van:
 - Isolatiedocument
 - Zeep, ...
- Voorzie voldoende materiaal zoals handschoenen, handalcohol, mondmaskers, ... in de mate van het mogelijke en de beschikbaarheid. Rationaliseer het gebruik van de meest schaarse producten, vermijd verspilling.

2.1. Maatregelen in individuele woongelegenheden zonder (mogelijk) besmette zorggebruikers

- Wees extra **waakzaam voor symptomen van COVID-19** bij de zorggebruiker (koorts, hoest, ademhalingsproblemen, keelpijn, hoofdpijn, spierpijn, ...) en contacteer de huisarts van de zorggebruiker van zodra er vermoeden is van een besmetting.
- **Algemene voorzorgsmaatregelen** zijn deze maatregelen die **altijd bij elke zorggebruiker** moeten toegepast worden.
 - Ontsmet de handen vóór en na elk huisbezoek.
- Leef hoest- en niesetiquette na en leer dit ook aan je zorggebruiker:
 - Bedek bij snuiten en niezen de neus en mond met een papieren zakdoek. Gooi de zakdoek nadien in de vuilnisbak. Als je geen zakdoek hebt, hoest of nies dan in je elleboog (niet in je hand).
 - Was na hoesten of niezen je handen met water en vloeibare zeep. Gebruik papieren wegwerphanddoeken om de handen te drogen.
- Bespreek met de zorggebruiker om het bezoek zo veel mogelijk te beperken tot enkel het essentieel bezoek en dit onder de juiste voorwaarden (maatregelen m.b.t. hygiëne, 1,5m afstand bewaren,...) te laten plaatsvinden. Bezoek van kinderen en mensen met een verminderde weerstand/mensen die tot de risicogroep behoren, wordt vermeden.
- Van zodra de zorggebruiker tekenen van mogelijke besmetting vertoont, wordt de huisarts verwittigd die de situatie zal inschatten.

2.2. Maatregelen in collectieve woongelegenheden zonder (mogelijk) besmette zorggebruikers

- Wees extra **waakzaam voor symptomen van COVID-19** bij de zorggebruikers (koorts, hoest, ademhalingsproblemen, keelpijn, hoofdpijn, spierpijn, ...) en contacteer de huisarts van de zorggebruiker van zodra er vermoeden is van een besmetting.
- **Algemene voorzorgsmaatregelen** zijn deze maatregelen die **altijd bij elke zorggebruiker** moeten toegepast worden.
 - Ontsmet de handen vóór en na elk huisbezoek.
- Leef hoest- en niesetiquette na en leer dit ook aan je zorggebruiker:
 - Bedek bij snuiten en niezen de neus en mond met een papieren zakdoek. Gooi de zakdoek nadien in de vuilnisbak. Als je geen zakdoek hebt, hoest of nies dan in je elleboog (niet in je hand).
 - Was na hoesten of niezen je handen met water en vloeibare zeep. Gebruik papieren wegwerphanddoeken om de handen te drogen.
- Bespreek met de zorggebruikers om het **bezoek zo veel mogelijk te beperken** tot enkel het **essentieel bezoek** en dit onder de juiste voorwaarden (maatregelen m.b.t. hygiëne, 1,5m afstand bewaren,...) te laten plaatsvinden. Bezoek van kinderen en mensen met een verminderde weerstand/mensen die tot de risicogroep behoren, wordt vermeden.
- Van zodra de zorggebruiker tekenen van mogelijke besmetting vertoont, wordt de huisarts verwittigd die de situatie zal inschatten.

2.3. Maatregelen in individuele woongelegenheden met een (mogelijk) besmette zorggebruiker

- Wanneer de zorggebruiker en/of gezinsleden (vermoedelijk) besmet zijn met COVID-19 wordt het plaatsbezoek geannuleerd en vervangen door telefonisch of online contact.
- Wij raden u aan volgende richtlijnen door te geven aan de (mogelijk) besmette zorggebruiker i.v.m. de organisatie van zijn huishouden (voor zover geen andere thuiszorgdiensten bij de zorggebruiker langsgaan):
 - De besmette persoon verblijft in een **aparte kamer** en verlaat zijn woning niet. Ook eten dient te gebeuren in een aparte kamer indien de zorggebruiker samenwoont.
 - Bij het betreden van de kamer door hulpverleners: minstens chirurgische mondneusmaskers en handschoenen voorzien. Hang een isolatiekaart “druppel-contact isolatie” aan de deur.
 - Er mag geen bezoek langskomen.
 - **Eetgerei** wordt best machinaal afgewassen. Indien er geen afwasmachine is, kan het eetgerei met de hand afgewassen worden met heet water en afwasmiddel.
 - **Verlucht** indien mogelijk enkele keren per dag de kamer/woning van de persoon door de vensters te openen.
 - Indien mogelijk gaat de besmette persoon naar een aparte **badkamer en toilet**. Als dat niet kan, is het aangewezen om de badkamer als laatste te gebruiken door besmette persoon en daarna te reinigen en te ontsmetten en verluchten.
 - Ook in deze bijzondere omstandigheden is aandacht voor het welbevinden van de persoon erg belangrijk.

2.4. Maatregelen in collectieve woongelegenheden met een (mogelijk) besmette zorggebruiker

- Wanneer een zorggebruiker (vermoedelijk) besmet is met COVID-19 kan enkel nog plaatsbezoek plaatsvinden met de andere, niet-besmette zorggebruikers mits inachtnaam van de veiligheidsvoorschriften (zie hieronder). Het plaatsbezoek met de (vermoedelijk) besmette zorggebruiker wordt geannuleerd en vervangen door telefonisch of online contact.
- Een plaatsbezoek aan de andere zorggebruikers in de woongelegenheden is enkel mogelijk indien bij het betreden van de kamer/woning een chirurgisch mondmasker en handschoenen gedragen worden. Verwijder het chirurgisch mondmasker en de handschoenen onmiddellijk na het verlaten van de kamer/woning en deponeer ze in een afvalcontainer. Pas onmiddellijk nadien handhygiëne toe (= handontsmetting met alcoholgel).
- Wij raden u aan volgende richtlijnen door te geven aan de (mogelijk) besmette zorggebruiker en zijn/haar medebewoners i.v.m. de organisatie van zijn huishouden (voor zover geen andere thuiszorgdiensten bij de zorggebruiker langsgaan):
 - De besmette persoon verblijft in een **aparte kamer** en verlaat zijn woning niet. Ook eten dient te gebeuren in een aparte kamer.
 - Bij het betreden van de kamer door hulpverleners: minstens chirurgische mondneusmaskers en handschoenen voorzien. Hang een isolatiekaart “druppel-contact isolatie” aan de deur.
 - Er mag geen bezoek langskomen.
 - **Eetgerei** wordt best machinaal afgewassen. Indien er geen afwasmachine is, kan het eetgerei met de hand afgewassen worden met heet water en afwasmiddel.
 - **Verlucht** indien mogelijk enkele keren per dag de kamer/woning van de persoon door de vensters te openen.
 - Indien mogelijk gaat de besmette persoon naar een aparte **badkamer en toilet**. Als dat niet kan, is het aangewezen om de badkamer als laatste te gebruiken door besmette persoon en daarna te reinigen en te ontsmetten en verluchten.

- Ook in deze bijzondere omstandigheden is aandacht voor het welbevinden van de persoon erg belangrijk.

3. Maatregelen i.v.m. continuering begeleiding i.k.v. het zorgvernieuwend initiatief voor activering

- Algemeen geldt de richtlijn dat we situaties vermijden waar veel mensen samenkomen en dat we contacten tussen mogelijk besmette personen en gezonde personen verminderen. In dit kader worden alle centra in het kader van activering zoals activiteitencentra, ontmoetingscentra,... gesloten.
- Het is aangewezen om verder contact met de zorggebruikers te organiseren, via telefonische of online contacten. Indien dit niet mogelijk is voor de zorggebruiker kunnen er ook individuele afspraken gemaakt worden. Hou wel rekening met de algemene hygiëne voorschriften (geen handen geven, 1,5 meter afstand bewaren,...).
- Er kunnen eventueel onlineplatforms opgezet worden waardoor zorggebruikers met elkaar in contact kunnen treden.
- Het personeel dat vrijkomt door het sluiten de centra in het kader van activering en dat niet instaat voor de verdere online contacten met de zorggebruikers kan ingezet worden in de reguliere begeleidingen van de zorggebruikers, bijv. ter vervanging van zieke medewerkers of in functie van extra telefonisch of online contactname.

2. WANNEER HET INITIATIEF VAN BESCHUT WONEN GECONFRONTEERD WORDT MET EEN PERSONEELSLID OF ZORGGEBRUIKER MET COVID-19

- Mogelijks bent u in uw voorziening intussen reeds geconfronteerd met een personeelslid of zorggebruiker met COVID-19 of een vermoeden van COVID-19.
- Voor de stappen die u in dit geval moet nemen wordt verwezen naar de website van Sciensano: https://epidemiologie.wiv-isp.be/ID/Pages/2019-nCoV_procedures.aspx

3. WANNEER DE CONTINUÏTEIT VAN DE HULPVERLENING IN HET GEDRANG KOMT

- Uitval van te veel personeelsleden kan de continuïteit van de hulpverlening in het gedrang brengen.
- Het eventueel beschikbaar plan voor bedrijfscontinuïteit wordt geactiveerd of opgemaakt. In dergelijk plan moeten de maatregelen worden opgelijst die u als voorziening zal nemen indien de situatie dermate verslechtert dat u wordt geconfronteerd met een hoog aantal besmettingen, hetzij bij de zorggebruikers, hetzij bij personeel.

Ieder plan moet afgestemd worden op de realiteit van de eigen voorziening en kan dus niet van bovenaf opgelegd worden. Maar hierna volgen toch enkele aanbevelingen:

- Zet het plan duidelijk op papier, en deel met alle relevante betrokkenen de informatie waar ze moeten over beschikken
 - Focus in crisissituatie op de kernprocessen: hoe houden we de dagdagelijkse begeleiding draaiende? Welke taken kunnen tijdelijk on hold gezet worden of op een andere manier gecontinueerd worden? Hoe kan een tekort gecompenseerd worden door inzetten van personeel dat normaal andere taken verricht?
 - Verken of personeel uit rust of vakantie teruggeroepen kan worden
 - Verken de mogelijkheid om het tewerkstellingspercentage van het personeel tijdelijk te verhogen
 - Verken of er een versterkte ondersteuning door vrijwilligers of stagiairs mogelijk is
 - Verken of medewerkers in logistieke, administratieve of ondersteunende functies in een aantal primaire processen kunnen ingeschakeld worden
 - Verken of er samenwerking met, of solidariteit en ondersteuning vanuit andere voorzieningen mogelijk is
- De interne prioritaire zorgprocessen worden veilig gesteld.
 - Bekijk welke andere processen kunnen worden uitgesteld.
 - Taken worden zo nodig herschikt.
 - Interimpersoneel wordt bij de start van de werkzaamheden omstandig geïnformeerd over de te nemen voorzorgsmaatregelen.
 - Bij gebrek aan medewerkers zijn volgende mogelijke pistes te onderzoeken:
 - afspraken maken met andere voorzieningen in de regio om elkaar bij te staan indien er een acuut gebrek aan medewerkers zich zou voordoen.
 - Wanneer men, ondanks alle pogingen, geen medewerkers beschikbaar heeft en dus de continuïteit van hulpverlening in gevaar komt, wordt door de directie contact opgenomen met Zorg en Gezondheid (zie contactgegevens onder punt 4).

4. CONTACTGEGEVENS

Bevoegde overheidsdienst	Telefoon/mail	Websites
Zorg en Gezondheid	<p>Eventuele vragen en problemen kunt u melden aan uw coördinerend psychiater of de huisarts.</p> <p>Indien nodig kan daarna contact opgenomen worden met Zorg en Gezondheid via het generieke mailadres geestelijkegezondheidszorg@vlaanderen.be</p> <p>Dienst Infectieziektebestrijding (enkel voor artsen)</p> <p>Tijdens de kantooruren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Antwerpen: 03 224 62 06 - Limburg: 011 74 22 42 - Oost-Vlaanderen: 09 276 13 70 - Vlaams-Brabant: 016-66 63 53 - West-Vlaanderen: 050 24 79 15 <p>Buiten de kantooruren (enkel voor artsen): 02 512 93 89</p>	<p>www.zorg-en-gezondheid.be</p> <p>https://www.zorg-en-gezondheid.be/corona-richtlijnen-voor-zorgprofessionals</p> <p>www.zorginfecties.be</p> <p>www.zorg-en-gezondheid.be/contact-infectieziektebestrijding-en-vaccinatie</p>
Federale overheid	<p>Contactcenter infolijn voor burgers: 0800 14 689</p>	<p>https://epidemiology.wiv-isp.be/ID/Pages/2019-nCoV.aspx</p> <p>https://www.info-coronavirus.be/nl/</p>